

Sygn. akt II Cz 696/17

POSTANOWIENIE

K., dnia 12 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Mokras

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia/ 2017 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

przeciwko dłużnikowi R. P.

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek skargi dłużnika na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim Ł. K. w sprawie Km 2090/16 z dnia 8 czerwca 2017 r. polegającej na wydaniu postanowienia o obciążeniu dłużnika kosztami postępowania egzekucyjnego

w przedmiocie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych

w przedmiocie zażalenia dłużnika R. P.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim

z dnia 11 października 2017 r., sygn. akt I Co 1466/17

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

SSO Barbara Mokras

Sygn. akt II Cz 696/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 października 2017 r., Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim oddalił wniosek R. P. o zwolnienie od kosztów.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł dłużnik, zaskarżając je w całości i domagając się w istocie jego zmiany poprzez zwolnienie od kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan majątkowy dłużnika, jego dochody i prawidłowo ocenił, że uwzględniając wydatki R. P. jest on w stanie ponieść koszty sądowe.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.) strona dokonująca czynności procesowej, od której należy pobrać opłatę sądową, co do zasady obowiązana jest ponieść te koszty, gdyż sprawy cywilne są prowadzone na koszt stron, czy też uczestników postępowania.

W sytuacjach wyjątkowych, a w stosunku do osób fizycznych, taką sytuację wyjątkową opisuje art. 102 ust. 1 cytowanej ustawy, może się ona ubiegać o zwolnienie od kosztów sądowych.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy. Nie bez znaczenia jest fakt, iż w razie przegrania sporu przez osobę zwolnioną od kosztów sądowych - następuje to na koszt Skarbu Państwa, a więc wszystkich podatników. Opłaty sądowe stanowią rodzaj danin publicznych. Zwolnienia od ponoszenia tego rodzaju danin stanowi odstępstwo od konstytucyjnego obowiązku ich powszechnego i równego ponoszenia, wynikającego z art. 84 Konstytucji RP. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli. Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia skarżącego z obowiązku ich ponoszenia (por. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 stycznia 2005 r., FZ 478/04, LEX nr 393645 oraz z dnia 31 lipca 2008 r., II FZ 297/08, LEX nr 493855).

W swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy wyraził również pogląd, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób najuboższych, które bez drastycznego ograniczenia bieżących kosztów związanych z ich egzystencją nie są w stanie ponieść kosztów sądowych. Chodzi zatem o sytuacje, w których strona nie tylko wykáže, że nie posiada bieżących dochodów, czy też jakichkolwiek oszczędności na pokrycie ewentualnych kosztów związanych z toczącym się postępowaniem sądowym, ale również nie jest w stanie w żaden sposób takich środków zdobyć w oparciu o majątek, którego jest właścicielem. Ubiegający się o taką pomoc winien w każdym przypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1984 r., II CZ 104/84).

Dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w swych dochodach przez odpowiednie ograniczenie innych wydatków nie będących niezbędnymi do utrzymania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 1980 r., I CZ 99/80).

Wskazać również należy, że instytucja zwolnienia od kosztów nie służy utrzymaniu dotychczasowego poziomu życia, skoro granicą określoną w art. 102 u.k.s.c. jest utrzymanie konieczne wnioskującego i jego rodziny, lecz ma uczynić realną drogę sądową, na skutek indywidualizacji opłaty sądowej.

Dłużnik w swoim oświadczeniu majątkowym pominął, iż otrzymuje z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych świadczenie w wysokości 2439,79 zł. Należy również podkreślić, iż R. P. nie posiada środków finansowych z uwagi na konieczność spłaty zaciągniętych kredytów. Obowiązek spłaty zadłużenia nie może wyprzedzać obowiązku ponoszenia kosztów postępowania. W tej sytuacji dłużnik nie może korzystać z dobrodziejstwa zwolnienia od kosztów sądowych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił zażalenia, jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

SSO Barbara Mokras